

Vimmerby
kommun

Barn- och utbildningsförvaltningen
Frödinge Fritidshem

Likabehandlingsplan mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

---

Fritidshem, läsåret 2017-2018

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	3
Skolledningens ställningsstagande.....	4
Frödinge Fritidshems vision	4
Inledning.....	5
Definitioner av begrepp.....	5
Ansvar	6
Främjande arbete	7
Kartläggning	8
Analys.....	8
Mål och åtgärder	9
Revidering.....	10
Åtgärder vid kränkande behandling	10
Informationsblad till vårdnadshavare.....	13

Bakgrund

Likabehandlingsplanen syftar till att kvalitetssäkra likabehandlingsarbetet. Detta styrs av nedanstående lagar.

Skollag 2010:800 1 kap. 5 §

”Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.”

Skollag 2010:800 6 kap. 8 §

”Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.”

Diskrimineringslag 2008:567 1 kap. 1 §

”Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.”

Skolledningens ställningsstagande

Skolledningen tar avstånd från alla tendenser till trakasserier och annan kränkande behandling. Alla som arbetar på Frödinge skola har ett gemensamt ansvar för att alla barn ska känna sig trygga och bli bemötta och behandlade med respekt. Planen ligger till grund för vårt ständigt pågående värdegrundsarbete för att skapa en positiv arbetsmiljö där varje elev är unik och okränkbar.

Eva Grudemo
Rektor

Frödinge Fritidshems vision

Vår ambition är att alla våra elever och all personal skall trivas, känna sig trygga och ha ett bra samarbete. Vi vill skapa en god arbetsmiljö där alla ska bli bemötta och behandlade med respekt.

Inledning

Samtlig personal delges vid läsårets första arbetsplatsträff och sätter sig in i handlingsplanen vid läsårsstart. Planen ska syfta till att förhindra diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder och könsöverskridande identitet och uttryck samt att motverka trakasserier och annan kränkande behandling som t ex mobbning.

Likabehandlingsteamet på Frödinge skola/fritidshem består av:

Karin Karlsson, lärare
Lena Nilsson, förskollärare
Rickard Rosin, lärare
Anki Svensson, förskollärare

Arbetsbeskrivning

Teamet träffas en gång per månad, datum för dessa träffar kommer att fastställas vid terminsstart. Därutöver kommer teamet att träffas vid behov. Karin Karlsson är sammankallande. Träffarna protokollförs. Vid dessa träffar sker en avstämning av läget inom verksamheten.

Definitioner av begrepp

Kränkande behandling kan delas in i diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Diskriminering är när skolan som organisation missgynnar en elev och det har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller könsöverskridande identitet och uttryck.

Direkt diskriminering är när en elev missgynnas och det har en direkt koppling till diskrimineringsgrunderna. T ex en funktionshindrad elev som ej ges möjlighet att följa med på utflykt.

Indirekt diskriminering är när en elev missgynnas utifrån diskrimineringsgrunderna, genom att samtliga behandlas lika. T ex alla elever serveras samma mat, då diskriminerar skolan indirekt de elever som p g a religiösa skäl behöver annan mat.

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men saknar koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Till kränkande behandling räknas inte befogade tillrättavisningar som syftar till att upprätthålla ordning och god miljö för eleverna.

Trakasserier sker utifrån diskrimineringsgrunderna. Både personal och elever kan göra sig skyldiga till trakasserier. Det är trakasserier när en elev kränks på grund av en vårdnadshavares sexuella läggning, funktionshinder etc.

De sju diskrimineringsgrunderna:

- **Ålder**
Uppnådd levnadsålder.
- **Könsöverskridande identitet och uttryck**
Man identifierar sig inte med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.
- **Kön**
Genustillhörighet.
- **Etnisk tillhörighet**
Nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.
- **Religion- och annan trosuppfattning**
Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning.
- **Sexuell läggning**
Homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.
- **Funktionshinder**
Varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Ansvar

Det är rektors ansvar att:

- årligen upprätta och utvärdera en likabehandlingsplan i samarbete med personal, elev och vårdnadshavare.
- likabehandlingsplanen finns på kommunens hemsida
- se till att all personal, elev och vårdnadshavare är insatta i vad som står i likabehandlingsplanen
- om fritidshemmet får kännedom om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och åtgärder vidtas.

Det är personalens ansvar att:

- aktivt arbeta utifrån likabehandlingsplanens mål och vision på ett främjande och förebyggande sätt
- vid kännedom om diskriminering eller annan kränkande behandling dokumentera detta samt kontakta likabehandlingsteamet

Det är likabehandlingsteamets ansvar att:

- kartlägga, upprätta mål och utvärdera en likabehandlingsplan i samarbete med rektor, elev och vårdnadshavare
- dokumentera likabehandlingsarbetet
- dokumentera alla elevärenden som tas upp i teamet
- avstämning av läget i verksamheten görs en gång i månaden och att dessa träffar dokumenteras

Främjande arbete

Det är mycket viktigt att all personal har samma grundsyn och att de är konsekventa i sitt handlande när kränkande behandling upptäcks.

En gemensam värdegrund är en förutsättning för att skapa en bra arbetsmiljö. Ansvarig är all personal inom verksamheten. Detta innebär att vi visar värme och ett positivt engagemang, sätter tydliga gränser mot oacceptabelt beteende, använder oss av relevanta åtgärder konsekvent och att vi som vuxna uppträder som goda förebilder.

I vår strävan mot visionen jobbar vi med detta;

- Regelbundna samtal om värdegrunden, t ex kompisrelationer ska ske vid samlingar och fritidsråd
- Vid föräldramötet informeras vårdnadshavare om Fritidshemmets likabehandlingsarbete och likabehandlingsplan.
- Frågor kring likabehandling tas upp vid utvecklingssamtal.
- Intervjuer och analysering.
- Utemiljön stimulerar till lek och aktiviteter
- De elever som behöver erbjuds alternativa verktyg.
- Personal är utbildad i Vilse i skolan, ett arbetssätt för att hjälpa elever med beteendeproblem att hitta rätt.

Kartläggning

Kartläggning sker genom:

Insats	Tidpunkt	Ansvar
Observationer av individ och grupp	Kontinuerligt under hela året	Arbetslaget
Reflekterande samtal i arbetslaget	Löpande under året.	Arbetslaget
Elevintervjuer	Maj	Arbetslaget
Analys av resultat i intervjuer	I direkt anslutning till genomförda intervjuer	Arbetslaget
Incidentrapport	Löpande under året	Arbetslaget

De ovanstående punkterna sammanställs och ligger sedan till grund för hur arbetet med diskriminering och kränkande behandling ska bedrivas.

Verksamhetens behov kartläggs på nivåerna individ, grupp och organisation.

Analys

I maj 2017 genomfördes intervjuer med 47 barn (av 48) på Frödinge Fritids.

Sammanställningen visar följande:

- 98 % (= 46 st.) av eleverna svarar att de trivs på Fritids.
- Alla svarar att de har kompisar att vara med på Fritids.
- 98 % svarar att de får vara med och bestämma i leken med kompisarna.
- 91 % säger att de kan vara med och påverka Fritids verksamhet, 4 % vet inte.
- 98 % tycker att personalen behandlar flickor och pojkar lika på Fritids.
- 96 % av eleverna svarar att det inte finns saker som bara flickor eller pojkar får/kan göra på Fritids.
- Alla elever tycker att personalen bryr sig om dem.

I stort sett trivs alla elever på Fritids. En elev säger att den trivs på Fritids men är ibland trött efter skolan och vill gå hem. En tycker det är tråkigt när kompisarna inte är på Fritids. Alla elever uppger att de har kompisar att vara med på Fritids. I leken så turas man om att bestämma, röstar, bestämmer lite var eller tillsammans. De flesta är medvetna om att man ska turas om eller bestämma tillsammans och att man inte kan bestämma allt själv.

Vi har arbetat mycket med att öka barnens delaktighet och inflytande på Fritids. Barnen får komma med förslag på aktiviteter, vara med och planera och även genomföra dem. Många av eleverna tycker att de kan vara med och påverka Fritids verksamhet. Vi märker att ju äldre eleven är desto oftare vågar det komma till oss med sina idéer och förslag. De yngsta vet att de kan, men gör inte det så ofta. De är nöjda som det är. 2 elever har nyss börjat på Fritids så de vet inte. 2 elever säger att de inte kan vara med och påverka planeringen och det ena av de eleverna tycker att det är bra att personalen bestämmer.

De flesta av eleverna tycker att personalen behandlar flickor och pojkar lika. Men en pojke tycker inte det. Vi är strängare mot pojkarna.

Ett mål förra året var att fortsätta arbeta med genusfrågor genom att alla saker och platser ska vara tillgängliga för alla elever. De flesta elever tycker att det är så. Någon elev säger att tjejerna inte är så bra på Pokemonstrid. En annan säger att killar inte kan leka med Barbie.

Nästan alla elever känner att de kan komma till personalen om de behöver det och att personalen bryr sig om dem.

Mål och åtgärder

Mål

- Anpassa verksamheten efter barnens behov och önskemål.
- Fortsätta genusarbetet.
- Jobba för barnens ökade inflytande och delaktighet.
- Låta de äldre barnen få ta mer ansvar.

Åtgärder	Ansvarig
Dela elevgruppen så att alla får möjlighet att känna delaktighet och få komma till tals. Gruppen delas ibland i flick- och pojkgrupper eller efter ålder.	All personal
Ge eleverna utrymme att välja lek utifrån intresse och inte efter kön	All personal
Alla elever och personal genomför aktiviteter tillsammans som uppmuntrar att bryta invanda könsmonster.	All personal
Låta eleverna vara med, planera och genomföra egna aktiviteter.	All personal
Fritidsråd minst två gånger per termin där eleverna ges möjlighet att vara med och planera och utvärdera verksamheten.	All personal

Förebyggande arbete

All personal på fritidshemmet är viktiga förebilder

- Innehållet i handlingsplanen går igenom och diskuteras vid läsårsstart samt att planen kontinuerligt tas upp till diskussion på fritidsråd under läsåret.
- Frågor kring kränkande behandling och mobbning tas också upp vid utvecklingssamtal och medarbetarsamtal
- Observationer görs och följs upp och analyseras kontinuerligt. Vissa elever/grupper behöver stöd i sitt relationsarbete.

Revidering

Handlingsplanen gäller för ett år i taget. Utvärdering och upprättande av ny plan sker årligen i juni månad.

Ansvarig pedagog diskuterar med eleverna om likabehandlingsplanen vid läsårets start och ansvarar också för att planen och diskussionen kring den finns med som en stående punkt vid fritidsråd. Rektor har ansvar för att handlingsplanen delas ut till samtliga familjer under september månad. Vårdnadshavaren ges möjlighet att lämna synpunkter genom en blankett. Dessa synpunkter tas i beaktande vid upprättande av en ny plan. Elever och vårdnadshavare med annat modersmål ges vid behov möjlighet till översättning/tolk.

Åtgärder vid kränkande behandling

1. Du får kännedom om att en elev kränker en annan elev
2. Prata med den utsatte och anteckna
  - a. Var, när, hur?
  - b. Vittnen?
  - c. Har det förekommit tidigare? Relation till den andre?
Fråga den utsatte om denne kan tänka sig att möta den som kränkt, för en överenskommelse
  - d. Säga till om att allt vi talat om stannar i rummet.
3. Hör eventuella vittnen, enligt ovan.
4. Kontrollera om elev som kränkt, gjort det tidigare. Om detta är fallet ska ärendet lämnas vidare till LBT. Alternativt kontakta kurator/rektor omgående för beslut.
5. Incidentrapport lämnas in omgående då LBT tar över.
6. Informera klassföreståndare.
7. Då LBT inte omedelbart kan hantera incidenten: Informera vårdnadshavare om det som kommit fram och att vi ska fortsätta utreda nästa skoldag.

Rutiner vid elevs kränkningar/trakasserier mot elev eller vuxen

- Likabehandlingsteamet skapar sig en bild av det inträffade, samt kartlägger hur den har uppstått.
- Likabehandlingsteamet samtalar med barnen och hjälper dem att tolka situationen samt informerar vårdnadshavare och rektor.
- Beslut om åtgärder av arbetslaget, rektor och vårdnadshavare.
- Likabehandlingsteamet dokumenterar händelsen. Dokumentationen förvaras hos rektor.
- Rektor ansvarar för att händelsen utreds.

Rutiner vid vuxnas kränkningar/ trakasserier mot elev

- Den personal som får vetskap om kränkning/trakasseri, skall kontakta rektor.
- Rektor skapar sig en bild av det inträffade genom samtal med berörda.
- Rektor kontaktar vårdnadshavare.
- Rektor ansvarar för att händelsen utreds och att åtgärder vidtas, t ex ytterligare samtal.
- Rektor kontaktar vid behov facklig representant.
- Rektor ansvarar för att dokumentation sker och förvaras.
- Rektor ansvarar för att återkoppling sker kring de insatser och åtgärder som gjorts, tillsammans med vårdnadshavare och personal.

Rutiner vid indirekt/direkt diskriminering

- Rektor skapar sig en bild av det inträffade.
- Rektor vidtar åtgärder, dokumenterar och följer upp ärendet.
- Rektor ser till att åtgärder för att motverka framtida diskriminering arbetas fram.

Om likabehandlingsteamet INTE ska hantera incident:

1. Prata med den elev som kränkt
  - a. Fråga eleven om hen vet varför vi ska prata
  - b. Var, när, hur?
  - c. Vittnen?
  - d. Har det förekommit tidigare? Relation till den andre?
  - e. Fråga om eleven kan tänka sig att möta den som utsatts, för en överenskommelse.
  - f. Säga till om att allt vi talat om stannar i rummet.
2. Hör eventuellt nytillkomna vittnen.
3. Om parterna samtycker, genomförs en överenskommelse som innefattar:
  - a. En ursäkt/godtagande av ursäkt

- b. En överenskommelse om fortsättningen (kränkningar ska upphöra samt vad eleven ska göra om kränkningarna fortsätter)
  - c. Säga till om att allt vi talat om stannar i rummet
  - d. Bestämma tillfälle/tillfällen för uppföljning
4. Informera vårdnadshavare om elevernas utsagor samt åtgärd (överenskommelse och uppföljning)
  5. Skriv incidentrapport, underteckna den och lämna in till rektor.

Dokumentation

1. Incidentrapporter skrivs vid enskilda händelser.
2. Dokumentation av händelsen och vidtagna åtgärder.
3. Uppföljningsmötena dokumenteras av likabehandlingsteamet.
4. Dokumentation förvaras hos rektor.

Uppföljning

- Återkoppling i arbetslaget om de insatser och åtgärder som gjorts.
- Uppföljningssamtal med föräldrar kring den uppkomna situationen och om vidtagna åtgärder varit tillräckliga.

Informationsblad till vårdnadshavare

Personal och barn kan göra mycket men det är nödvändigt att ha ett nära och bra samarbete med hem och föräldrar.

Visa tydligt för ditt/dina barn att du/ni inte accepterar kränkningar. Om alla tar avstånd från kränkande behandling får detta en positiv inverkan på barnen.

Berättar ditt/dina barn om någon som far illa, blir illa behandlad eller annat som inträffat på fritidshemmet, tveka då inte att kontakta personalen.

Vi på Frödinge Fritidshem kommer under läsåret 2016/2017 att:

- Anpassa verksamheten efter barnens behov och önskemål.
- Fortsätta genusarbetet.
- Jobba för barnens ökade inflytande och delaktighet.
- Låta de äldre barnen få ta mer ansvar.

Vi kan alla hjälpas åt att skapa ett fritidshem där alla barn känner sig trygga och har det bra.

Avskiljs och återlämnas till skolan.

Jag/Vi har tagit del av Frödinge fritidshems likabehandlingsplan.

Barnets namn .....

Vårdnadshavares underskrift

.....

Synpunkter:

.....

.....

.....

.....